

EGODNJA DANICA.

Katolski cerkveni list.

№ 26.

V Četertik 27. Rožnika.

1850.

Sedajni obšir katolske cerkve.

Spisal Valentin Sežun.

XIII. Avstriansko cesarstvo.

14. Ogersko.

(Dalje.)

Kašav (Kasa) nar lepši mesto zgornjiga Ogerskiga per vodi Hernad v sredi vinogradov s 16.000 prebivavci. Od l. 1804 je tukaj škofija in 5 korarstev. Letas je za škofa tukaj poterjen čast. gosp. Jožef Kunst. Katolčani imajo tu 13 cerkva in 3 samostane, Luterani in Kalvinci svoje tempeljne.

Bresov (Eperies) per vodi Tarca šteje do 8000 ljudi mnogih ver. Katolčani imajo tukaj 4 cerkve, od l. 1807 škofijo gerskiga reda z 5 korarstvi. Sedanji škof je čast. gosp. Jožef Gaganč. Za Luterane sta tu tempelj in distriktualni kolegijum, za Jude shodica.

Ungvar per vodi Ung ima 6300 ljudi. Tukaj je stari grad, v katerim Munkaški gersko-katolski škof in 7 korarjev prebiva. Škof je dozdej Basili Popović; vojno sodništvo ga je ukazalo v Pešt perpeljati zavoljo preiskovanja njegoviga zaderžanja v zadnji vstaji.

D. Kresija na levi strani Tise z 2 milioni in 232.000 ljudi v 12 županijah.

Satmar-Nemet z 18.000 prebivavci, na obeh straneh vode Samos. Tukaj je več cerkva za katolčane in kalvince. Od l. 1804 je v tem mestu škofija z 6 korarstvi. Od l. 1828 do 1848 je bil tukaj čast. gosp. Janez Ham, rojen v l. 1781 v Giengiesu erlavske škofije. Akoravno so bili njegovi dohodki iz med ogerskih škofij nar bolj pičli, je vonder silno veliko z njimi storil za ohranjenje katoličanstva v svoji, z kalvinistvam nar bolj namešani škofiji. V svojim poslopji (nekdaj samostan Jezuitov) je imel bogoslovce, sam pa je v revni hišici prebival. V l. 1848 je bil na ostrigonski nadstol poklican; pa že prestar težko butaro ogerskiga pervaka v sedajnih, od protestantov in puntarjev tolikanj razdvojenih zadevah, nositi, — se je ti imenitni službi odpovedal, in živi zdaj, na večer

svojiga življenja, kakor nekdanji carigraski nadškof sv. Gregor Naciančan na tihim v delih pobožnosti svojimu Bogu.

Veliki-Varadin (Nagy-Varad) per vodi Körös v seer lepi pa zavoljo bližnjiga močirja ne prav zdravi ravnini, ima z 8 predmestji in tergam Püspöky vred do 19.000 ljudi. Nekdaj je bilo v tem mestu do 70 cerkva, zdaj so tukaj: 16 latinsko-katolskih, 1 gersko-katolska, 2 staroverske cerkvi, 1 luteranski, 2 kalvinska tempeljna in 1 judovska shodnica. Tukaj ste dve škofiji, latinsko- in gersko-katolska. Silno veličastna je stolna cerkev latinsko-katolčanov; sv. Ladislav, ogerski kralj, kteriga spomin katolska cerkev 27. Rožnika obhaja, jo je bil v l. 1080 sozidal, ali sedmograski puntar kalvine Bethlen Gabor (Gabriel) jo je v začetku 17. stoletja večidel poderl, in katolčani so jo potlej spet postavili. Od l. 1843—1849 je bil tukaj škof latinskiga reda Ladislav baron Bemer, kteri je bil zavoljo svojiga posebniga nadušenja in sočutja do zadnje vstaje Madžarov v 20letno ječo v železji obsojen, po milosti Njih veličanstva pa mu je ta huda kazen v to polajšana, de zamore svoje žive dni v avstrijskim samostanu prosto živeti. Korarjev je v tukajšnjim kapitelnu 14; ker škofija še nima velikiga pastirja, je korar Ladislav Györffy kakor general-vikar vodstvo škofije prevzel. — Pred imenovanim Bemerjem je bil varadinski škof latinskiga reda čast. gosp. Franc Laitzak, prav mož po volji božji. Kakor skerbni pastir svoje čede in varh izročila božjiga (1. Tim. 1, 14.) se je brez strahu serditim protivnikom katoličanstva doma v pastirskih listih in v deželni zborih v Presborku z besedo zoperstavil, zlasti v pretresanji pogoj, v kteri veri bi se otroci zmesnih zakonov (kjer je eden staršev katolske vere drugi pa ne), redili. Zato so protestantje in le po imenu katolčani sosebno nanj pisano gledali, in mu zopervali, kolikor so mogli; poslance Biharske županije Evgen Beöthy, — sicer katolčan pa s protestanko oženjen, — je clo v Presborskim zboru nad tem pobožnim škofom zavpil: „Tu veržem Vam nazaj blagoslov, ki ste mi ga bili per moji poroki dali. Ne maram več zanj“. — V upanji, de bo mo-

rebiti drugi pastir bolj srečen v vladanji varadinske čede, je škof Laitsak prosil papeža Gregorja XVI., de bi mu bila škofijska služba odvzeta: bil je uslišan, in šel je potlej v samostan Franciskanarjev prebivat.

Škof gerško-katoliškiga reda v Velikim-Varadinu je zdaj čast. gosp. Bazili Erdelyi, ki je v l. 1843 službo veliciga pastirja nastopil, v kapietnu ima 6 korarjev.

(Dalje sledi.)

Versta Lavantinskih škofov z oziram v Solnograške nadškofe.

Spisal Peter Hieinger.

(Dalje.)

30. Juri II. Agrikola, popred proš v Brezjah, je bil učen v cerkvenih in deželskih pravicah: Lavantinski škof je bil on le dve leti, od l. 1570 do 1572. Potem je bil prestavljen na Sekovsko škofijo, je pa Lavantinsko se zraven oskerboval do l. 1584. V tem času je razun za duhovne potrebe izročene čede tudi zato skerbel, de so se škofijski dolgovi poravnali. Spomina vredin je zgled očitne pokore iz njegoviga časa. Neki Vid Gril je iz nevednosti mladenca ustrelil, ker ga je od daleč za volka imel. Za pokoro mu je bilo naloženo, ob dveh praznikih v eni roki križ in svečo, v drugi pa sibo, med časam božje službe eno uro v cerkvi, drugo pa na grobu ubitiga stat, in svoj pregrešik objokovati: tudi se je mogel vsaki teden tisti dan, o katerim je uboj storil, ob vodi in kruhu postiti. Potem je bil še le odvezan. Vender več je govoriti od žalostne obilne rasti Luteranske krivovere po Lavantinski dolini. Ludovik in Simon Ungnad, sinova Janeza Ungnada, kateri je bil na Virtembersko pobegnil, sta zapored Valdenštajnsko grajsino v posesti imela, in si vse prizadela, krivoverstvu pospeh dati. Pregnala sta katolske mašnike iz Brajteneka in Tajseneka, in sta luterskiga pastorja v svojim gradu postavila: še zdaj se najde ondi v enim nadstropji turna sled od krivoverskih shodov. Ravno tako sta v Soneku pri Doberli vasi storila. Monštrance, kelihe, svečnike, ako so bili kaj vredni, sta dala raztopiti, oblačila in druge cerkvene reči sta družini svoji v norčijo prepustila. V Vollsbergu je bil še celo luteransk tempelj postavljen. Barbara Aman, iz rodovine poprejšnih gospodov Pajerhofenske grajsine, je bila z Matevžem Frajdelnam, kateri je bil Lutrove vere, omožena. V svojim gradu je zdaj dala tempelj sozidati, ter je krivoverskiga pridigarja, Filipa Kavfmana vzela, ter otroke in odrasene v krivi veri podučevati, in zakramente po Luteranski šegi deliti ukazala. Tudi posebno pokopalise za Luterane je bilo ondi napravljeno. Se v testamentu je svojimu drugimu možu terdo priporočila, njene naredbe kvisko obderžati. V Pajerhofenskim gradu so se vsi Luterani iz Vollsberga in iz okolice zbirali: posebno so mestnjani zoper vse prepovedi Bamberskih oskerbnikov le vonkej hodili. Cisto pa je bila skorej prava vera v Vollsbergu zaterta, ko je tedaršnji Bamberski škof Janez Juri Cobel luteranskiga oskerbnika Janeza Friderika Hofmana v mestu postavil. Ni bilo zdaj čuda, de so v Vollsbergu in Sent-Leartu skorej vsi mestnjani k luterstvu prestopili. Zatorej je tudi papež Gregor XIII. škofa oistro posvaril, in mu zapovedal, krivoverskiga oskerbnika odpraviti: pa zastonj je bilo. Tudi v Sent-

Andreji se je duh zopervanja katoliškim postavam nasproti kazati začel. Med duhovšino po škofii, in med mnih per S. Pavlu so tudi krivoverske misli se uterdovati začele, de je močno razpertje v klostru vstalo. Tudi na spodnjim stajerskim je krivoverstvo če dalje močnej prihajalo; v Celji je bila mestna gosposka vsa luteranska. Tukej so Oglejski patrijarhi zmoti nasprot delali, in katoliško vero v novo uterdovali. Patrijarh Janez je l. 1581 svojiga podškofa Pavla Bizancija poslal, cerkve na desnem bregu Drave v Gorotanu, Krajni in Štajerji obiskat. Letá je veliko ljudi birmal, nevedne in napačne duhovne odstavlil, krivoverskih bukev kakih 2000 pobral in sežgati dal. L. 1593 pa je spet podškof Franc Barbar te strani obiskal, katoliške duhovne spet postavil, tudi pripomogel, de je na povelje nadvojvoda Maksimilijana v Celji spet katoliška gosposka nastopila *).

(Dalje sledi.)

Kaj pravi Napoleon od katoliške cerkve?

„Protestantstvo“, — tako sodi Napoleon, — „ako se vam ljubi, se zamore imenovati vera uma; to ime je primerno, pristojno za človeške najdbe. Katoličanstvo pa je vera vere, ker katoličanstvo je — Božje delo. Katoliški nauk je vera moči, čednosti in edinosti: protestantstvo pa je nauk punta, napuha in samopridnosti“.

„Katoliška vera je le ena edina; katoliška vera je mati edinovoljnosti in pokoja. Lutrovo in Kalvinovo krivoverstvo je svojpotin vzrok razporov, je kvas nazavidnosti in prevzetnosti, spodbudovalo vsakorsnih strast“.

„Katoliško duhovstvo je bilo na čelu, ko se je vstavljalo družinsko življenje evropejskih narodov; vse, kar koli se v sedanjih izlikih sosebno ponaša, umetnosti, vede, pśsnistvo, vse, kar vživamo, je delo katoliškiga duhovstva. Vsi živeci (elementi), s katerimi se red in pokoj v deržavah obvsťtuje, so dobrote katoliških duhovnov. — Na opak je to pri protestantstvu. Njegov začetik je zaznamujan z nasilstvam in občanskimi vojskami. Krivoverstvo je z dvomljivstvam in presiljenim pretresovanjem (kritiko) udušilo ceno duhovnih vikših, ter oslabilo vse prevóze družbinske, in nakopalo pogrűz in spaćenost vsim deželam in deržavam“.

„Zmotenost razuma, v kateri se znajdemo, je nasledik nraвне (zaderžanske) zmotenosti, nasledik ugasnjene vere in zatajenih poprejšnih načelstev (Grundsätze). V kratkim podlégnemo viharjem materjalnih pozemeljskih zmotnjav, bogatini bodo odvergli ujzdo, ljudstvo se bo zverglo v hudo, ter hlepelo za pozemeljskimi pohlepnostmi. Evropa je dognana v bolehnosti ideologije, in poginila bo v nji.“

Pošteno mislec protestant ne more, de bi ne zaničeval Lutra in Kalvina, ta nesramna prestopnika druge zapovedi Božje; misel v Boga se ne da odtergati od vere v besedo Božjo. Ona sta odpravila brežženstvo, de bi stregla svojimu pohlepniemu poželenju in pohlepnosti poglavarjev, kateri so jima bili bramba. Taki ljudje — so li to možje Božji? Henrik VIII., Luter, Kalvin, kako bi le-ti zamogli biti namestniki in srednjiki Božji? In kaj je zdaj iz prvotniga, začetniga protestantizma? Protestanti niso iz njega nič ohranili razun nevredniga pravila: v vernih rečeh se spoiegtati le na samiga sebe. In tako je na to prišlo, de se protestanti za naših dni

* Škofa 31. Juri III. Štobej, in 32. Leonard Gee sta po neki pomoti že popred, v 14. listu, vverstena bila. —

med seboj ravno tako malo zedinjajo in strinjajo, kakor s katolčani. Je med njimi 70 očitnih ločin: ako bi pa prašali sleherniga protestanta po njegovi veri, bi se pokazalo taci ločin 70.000. —

Cesar Aleksander in jaz bi bila morebiti obnovila edinost med greško in latinsko cerkevjo; imela sva tako misel, in to bi bilo mogoče. Ali zastoj bi bilo, misliti na zblizenje s protestantami, kateri veruje v svojo lastno nezmotljivost in v nagnusno samovladnost posameznika.

Resnica je sicer, da je katolska cerkev globočina skrivnosti; pa ona je enotna; ona se ni spremenila nikdar, in se ne more spremeniti. Njeno učenje ni učenje tega ali tega človeka, ampak resnica cerkvenih zbiralih in papežev, kateri sežejo nepretergama tje k samemu Jezusu Kristusu, svojemu začetniku. Vera katolska ima zgolj znamenja čeznatorne božje podlage; ona je povzdignjena nad strasti in nepravosti; ona je solnce, katero prečudno in veličansko naše dušerazsvetluje; ona je neskončno povzdignjena nad duha našiga, in vender je pri vsi svoji visokosti pristopna nar bolj priprostimu razumu. Njena moč je skrita, ktera je v človeku kakor sok v drevesu. In tako je katolska vera, povsod privodnica reda, ter ob enim družbinska in bogočastna zveza; ona razširja moč, razglasuje vsim edinost in ljubezin, in na serce poklada slehernimu dosti očitno njegovo dolžnost. To so besede Napoleonove.

(Blahov.) J.

Razgled po keršanskim svetu.

Družba Mehitaristov na Dunaji oznani, da je nehal zbor za vpeljavo dobrih katolskih bukev, ki se je bil pred 20 leti perčel. Ni bilo drugači mogoče, ker je bilo premalo deležnikov in preveliko stroškov.

Kakor se sliši, je cesarska vladija sklenila, da bodo v cesarskih bolnišnicah mile sestre bolnikom stregle. —

V Berolinu mislijo katolčani bolnišnico napraviti, v kateri bodo mile sestre bolnikom brez ozira na njih vero postrežbo dajale. De bi se to delo pospešilo, je gospod Ketteler radovoljno posojilo naznanil, kteriga so se že katolčani in krivoverci iz vsih stanov z veseljem vdeležili. Med drugimi je dala neka revna krivoverka 300 perhranjenih tolarjev, neka perica 150 tolarjev, neki drevár 100 tolarjev.

Družba sv. Karola Boromeja v Bonn-u ima 264 podružnic, v kterih je 12.000 deležnikov. Družba katolčanov v Lincu je že 2000 goldinarjev dobila, pomagati revnim katolčanom v krivoverskih deželah na Nemškim.

Jezuitarji so premoženje, ki se jim je bilo v Milanu in Milanski okolici vzelo, zopet nazaj dobili.

V mestu Mannheim so vse kalvinske cerkve za Rongeance zaperte. Na Štajerskim so že zdavnej Luterani neveljavnost kersta Rongeancev spoznali. Rongeanski poslanci, ki so se bili v mestih Leipzig in Köthen v zbor zbrali, so bili 22. in 23. vel. travna po bričih izgnani. Zdaj je pa tudi evangelski zbor v Berolinu kerst Rongeancev zaverigel in prepovedal, per kerstu Rongeance za botre jemati. Eden teh novih nevernikov je v bolezní strašno zmoto spoznal in se skesano v katolsko cerkev vernil. De bi pohujšanje popravil, je sam tole pisal: „Jest podpisani spoznam v pričo svoje ljube žene, prostovoljno in iz lastniga nagiba svojiga serca na bolečinski postelji pred božjim obličjem, de se iz dna svojiga serca kesam, ker sim iz prevzetnosti in lahkomisljenosti svoji cerkvi nezvest postal in sim se Rongeancam perdružil, še clo nekaj časa udobora bil. Sicer sim kmalo spoznal praznoto in nečimer-

nost tega, česar sim se bil poprijel, in v pikajoči vesti velikost svojih grehov; ali človeška sramožljivost mi ni pustila tega očitno spoznati. Zdaj pa, ko me Bog kliče in me cerkev ne zaverže, zdaj spoznam očitno, de večjiga greha v mojim življenju ni, kakor ker sim svojo cerkev zapustil, de, prejden se ž njo ne spravim, mirno umreti ne morem, de sim perpravljn vse storiti, spravo zadobiti. Zato zdaj vse odpusjenja prosim, ki sim jih bil pohujšal. Ako pa te moje besede tisti zvedó, ki so bili kot jest oslepljeni, jih zarotim, moje kesanje pomisliti, de ne bodo, kakor jest, še le v bolezní čutili, kaj se pravi, zopet v božji prijaznosti živeti. Pravičniga Boga prosim, de mene uboziga grešnika ne sodi po velikosti mojih grehov, ampak po svoji neskončni milosti. Vdam se mu v življenji in v smerti, se spoznam zopet z veseljem zvestiga, ponižniga sina edine, svete, katolske in apostolske cerkve, matere, ki sim jo tako zaničljivo popustil. Kakor resnično mi Bog pomagaj in njegov sveti evangeli. V Berolinu. Pisal na bolečinski postelji 15. Svečana 1850. F. Rieger.“

Turinskimu nadškofu krasni dar podariti, je „Univers“ zlati, z demanti obloženi križ kupil, ki ga je bil ranjki Pariški nadškof Affre per kerstu Pariškiga grofa po Orleanskim vojvodu dobil. S tem se hoče pokazati, de je Univers in njegova stranka z djanjem Turinskiga nadškofa enih misel.

Turinski časnik „Armonia“ naznani, de so nadškofje in škofje iz Šamberiških, Turinskih in Genovaških krajev v pismu do sv. očeta žalostniga razpertja z vladijo ob kratkim takole opomnili: „Kar nas in poskušnje tiče, ki nam jih je previdnost poslala, se terdno zanesemo, de nam Svoje pomoči odtegnili ne bote. Več besedi ni treba; naš stan in naše misli so Vasi Svetosti dovolj znane. Perčakujemo povelj, ki nam jih bote dali. Nepotrebno bi bilo vsako večí zagotovljenje, de, kar nas tiče, nikdar od tega odstopiti nečemo; saj druge volje imeti ne moremo; blagoslovite jo, sveti oče!“ Enako pismo so tudi Verčeljanski škofje v Rim poslali. Minister Siccardi hoče Genovaškim škofijam mnoge bremena naložiti, ki jih dozda niso nosile. Posebno pa zdaj fajmoštre in katolske časnike preganjajo. V Genovi so Franciskanarjem po sili samostan vzeli. Kolikanj bolj se pa cerkev preganja, tolikanj bolj je upati, de bo serčnost vsih škofov kralju poslednjič oči odperla. Ko je ta zadnjič po Savojskim popotoval, ga je ljudstvo sicer spoštovalo, pa merzlo sprejelo. Savojski škofje velikiga kriza reda sv. Mavricija niso hotli vzeti, ker je kralj v razpertji z apostolskim sedežem. To je sicer Viktorja Emanuela presunilo; pa ne bo nič pomagalo, ker je ves v rokah Siccardi-ta, kateri je zvesti služabnik Palmerstonov.

Sv. Oče so 23. vel. travna do Turinskiga nadškofa pismo poslali, v kterim britko žalost naznanijo, ker se na Sardinskim cerkvene pravice z nogami taptajo, posebno pa, ker se je deželjska gosposka prederznila, vse časti vredniga nadškofa zavoljo stanovitnosti v varvanji cerkvenih pravic s silo v ječo vreči. Potem pa reko: „Zato Vam iz serca srečo vošimo, de imate serce, katero nepremakljivo in nepremagljivo zavoljo pravice preganjanje terpi in cerkvi, posebno pa škofijstvu, novo cast in slavo perpravlja. Globoko presunilo Vam serčnost perporočimo, de v viharji nikdar serčnosti ne zgubite in čedalje večí upanje v Boga imate, kateri je, kakor veste, pričujoč v bojevanji za božjo čast, in vojskovavce za sveto cerkev vzdiguje, poterjuje in pozivlja, in kateri nad nami prebivajoč, nas je vojsake svojiga imena zvolil, kateri našo dobro voljo spozna, nam v vojskovanji pomaga in nas venča po zadobljeni zmagi. Vase in naše terpljenje mora to posladiti kakor tudi lepo zaderžanje Vaših korarjev, vsih Vaših duhovnov in zvestiga ljud-

stva, kateri Vam nepremakljivo zvesti ostanejo in Vam vedno znamenja ljubezni, perserčnosti in spoštovanja dajo. Nikdar ne bomo nehali, si noč in dan perzadevati in poskusiti, da po zadobljeni svobodi cerkvene pravice varvati in dušno zveličanje vernih pospešiti zamorete“.

Frossard de Saugy, nekdanji državski svetovavec v Lausanne, se je z ženo in šesterimi otroci in še clo s posli v Lyonu, kjer je nekaj časa prebival, v katoliško cerkev podal. To krivoversko družino so v Waatlandu nar bolj častili. Spreobernal se je tudi pravdosrednik Fevet, kateri je zavoljo deželskih sprememb domacijo zapustil.

Na Württembergim so obhodnice veliko vpitja napravile. Neka posebna moč je v deželo peršla; zakaj veliko zarašenih grešnikov se je spreobernalo in spokorno živeti začelo. Ko je pa visoko cerkveno svetovavstvo v Stuttgartu vidilo, da so se hudobni Svabi brez njegoviga pervoljenja grehu odpovedali, se mu je začela stara kita majati; hitro se zagradi s popirjem, na katerim so obhodnice prepovedane. Cerkveno svobodo v djanji spoznati, je vunder težko. Francoski minister očitniga učenja je predsedniku perporočil za leto 1850 nadškofam in škofam zборе pervoliti. „Univers“ čez to reče: „Minister si je nedolžno veselje napravil, dovoliti, česar prepovedati nima ne pravice, ne moči“.

V Modeni je vojvoda ukaz dal, po katerim so Jezuitari svoje premoženje in pravice nazaj dobili.

V Florencu je nadškof sebi podložne škofo v zbor poklical.

V Dublinu se bodo Irski nadškofje in škofje „pod posebnim varstvom prečiste device Marije“ v praznik veliziga Šmarna (15. mal. serpana) v zbor zbrali, kateri bo do 15. kimovea terpel. Kakor „Tuan Herald“ perpoveduje, so sveti oče čez brezbožne sole to sklenili: Noben duhoven ne sme v njih učiti, in cerkvena gosposka naj si perzadeva, verne odverniti, vanje hoditi.

Evgeni Boré, kateri je več let na Jutrovim bil in si je za napravo katoliških šol veliko perzadeval, je v Lyon peršel, pa kot duhoven in ud Lazaristov; v Carigradu mu je patriarh Hillereau zakrament mašnikoviga posvečevanja podelil.

Rozanavski škof je Erlavsko nadškofijstvo dobil. Bartakovits je v letu 1792 rojen in je bil na Rozenavskim škofijskim sedežu od 20. prosenca 1845. leta sem.

Zagrebski škof so birmanim pridnim otrokam majhne darove delili in povsod ljudstvu besedo božjo v horvaškim jeziku oznanovali. Zagrebski časnik terdi, da je horvaško ljudstvo staro pobožnost še ohranilo.

Kardinal-nadškof Schwarzenberg so unidan cesarju podali nagovor, v katerim se v imenu vsih škofov, ki so bili lansko leto na Dunaji zbrani, serčno zahvalijo za osvobodjenje katoliške cerkve, ktero ji je po sklepah od 18. in 23. Malotravna t. l. z blagim sercam podeljeno.

Kardinal Schwarzenberg bodo sred Maloserpana na praznik velike Gospodnice od Praške nadškofije slovesno posest vzeli.

Odbor čast. škofov se zdej na Dunaji posebno zastran šolskih reci posvetuje; katoliški list iz Moravije piše, da je že osnova kersaanskiga nauka za gimnazije storjena; za izdelavo dobrih šolskih bukev bodo škofje učene možé z obljubljenim permerjenim plačilam povabili.

Ljubljanski knezškof so 21. dan. t. m. svojim duhovnam pastirsko pismo pisali, v katerim oznanijo, da je katoliška cerkev v Avstrii zdej osvobodena, ker je več važnih sklepov škofskiga zbora na Dunaji od cesarja poterjenje dobilo. S kerpko besedo povedo, kako

nespametno in nepremišljeno je vpitje tistih hudobnih nevercev in nevernih časopisov, ki katoliški cerkvi njene stare pravice zavidiyo; opominjajo tudi svoje sodelavce v vinogradu Gospodovim, da naj vse svoje moči zberejo v povišanje sv. cerkve. — Pretečeni terek so mil. škof šli birmat v Kamniško in Krajsko dechantijo.

V pondeljik popoldne, ravno na svojiga godu dan, je umerl mnogo spoštovani in ljubljenci gosp. profesor Janez Kersnik na plučni bolezni v 69. letu svoje starosti. Poln je bil goreče ljubezni do svojih učencev; ravno ta ljubezin mu je za neke dni življenje perkrajšala, ker se tudi že ves oslabiljen ni mogel zderžati, da bi ne bil v solo šel. Ljubezin mu je pa tudi nasprotno ljubezin v sercih učencev obudila, ktera se je permnogoterih perložnostih, in posebno tudi per njegovim slovesnim pogrebu, očitno pokazala.

Duša po sv. obhajilu.

(Poleg s. Alfonza Lig.)

Tak, Jezus! si per meni ti,

O daj se mi objeti;

Ostani, dragi, blizo mi,

Ne beži preč presveti.

Ostani tukej, ženin moj,

Glej, tebi vdam se cela;

O bodi, duš pastir, z menoj,

Le tebi bom živela.

Preljubi, li brez tebe kaj

Me more veseliti?

Če zapustiš me, Jezus, zdaj,

Kaj hoče iz mene biti?

Dè serce moje tron bo tvoj,

Kralj čistih duš, daj srečno;

Želim, o božji Sin, s teboj

Se zaročiti v večno.

Prelepi, tebi obljubim se

Naj tvoja bom, le tvoja,

Premili ne zaverzi me,

Ker sim nevesta tvoja.

Naj tvoje serce moje bo,

Letó so prošnje moje,

Zivim naj čisto in sveto

V dopadajenje tvoje.

Če moje prošnje kaj store,

Ne hodi več od mene,

Brez tebe vse britkost je le,

Sladkosti ni nobene.

Kot bi brez tebe bil, Gospod,

Nič dom nebes visokih,

Tak sim jest nič, če greš od tod,

V tem kraji rev globokih.

In hočeš, da v samoti bo

Brez tebe duša moja,

Če ti v ljubezni všeč je to,

Se zgodi volja tvoja.

De prideš spet, serce zvesto

Ti hočem ohraniti,

Ljubezin mi, naj bo težko,

Ne sme se v tem zgubiti.

Dodeli mi, Zveličar moj,

V ljubezni tvoji umreti;

Glas, Jezus, bodi zadnji moj,

Daj kdaj me k sebi vzeti.

II.